

# INTERVIEW MET MARTIJN SPIJK,

DIRECTIEVOORZITTER VAN DE RABOBANK ALBLASSERWAARD VIJFHEERENLANDEN

## Wie bent u?

Mijn naam is Martijn Spijk. Ik ben getrouwd en heb 2 kinderen. Sinds 2016 ben ik directievoorzitter bij Rabobank Alblasserwaard Vijfheerenlanden. Belangrijke speerpunten voor mij zijn het versterken van het coöperatieve en klantgerichte karakter van de bank in onze regio.

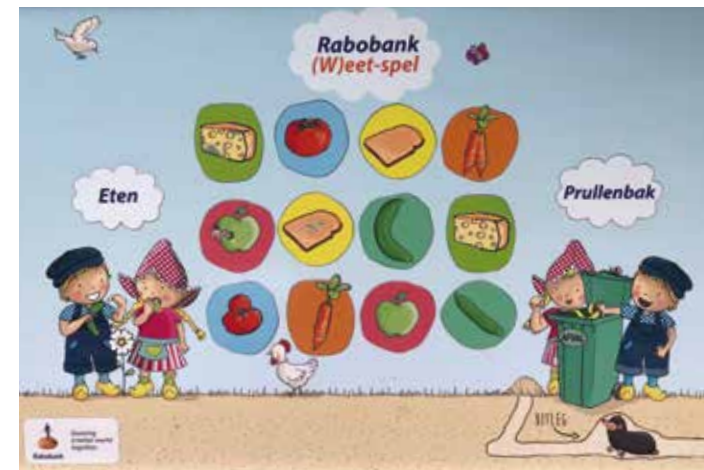
## Kunt u iets vertellen over de relatie van de Rabobank met Den Hâneker?

De Rabobank draagt Den Hâneker een zeer warm hart toe en is dan ook vanaf de oprichting – 25 jaar geleden – betrokken geweest bij Den Hâneker. Uiteraard als financiële dienstverlener voor vele agrariërs in onze regio maar ook als gesprekspartner en sponsor bij agrarische en toeristische projecten.

## Waar blijkt die betrokkenheid uit?

Er zijn vele voorbeelden te noemen van projecten die door de Rabobank (mede) werden gesponsord, zoals het project “Even opladen” en de ontwikkeling van vaar-, wandel- en fietsroutes in onze regio. Daarnaast sponsoren wij ook de jaarlijkse Fokveedag, die dit jaar voor de 107e keer werd gehouden. Verder was de Rabobank aanwezig op de kindermiddag van de lustrumviering van Den Hâneker met PinPin, symbool voor de zakgeld app van de Rabo Jongerenrekening.

Een van de belangrijke thema's uit onze missie en visie is “samen op weg naar duurzame voedselproductie”. In dit kader heeft de Rabobank het educatief (w)eespel - tegen voedselverspilling - ontwikkeld, in samenwerking met Avonturenboerderij Molenwaard.



## Wat speelt er momenteel en in de toekomst?

- Project Groene Cirkel Kaas en bodemdeling, waarin Zuivelfabriek De Graafstroom, DeltaMilk, Waterschap Rivierenland, Rabobank,

# FILM DEN HÂNEKER

Tijdens ons lustrum op 13 september jl. is de nieuwe film van Den Hâneker getoond. Een prachtige mix van sfeerbeelden uit de Alblasserwaard & Vijfheerenlanden – interviews en activiteiten vanuit de verschillende werkgroepen van de vereniging (Agrarisch Natuurbeheer, Duurzame Landbouw, Educatie en Plattelandstoerisme & Streekproducten).



Wageningen University Research en de provincie Zuid-Holland met elkaar samenwerken.

- Sponsoring van Project Gerrit: De Alblasserwaard-Vijfheerenlanden heeft de recreatieve bezoeker veel te bieden. Het aanbod is echter erg versnipperd en voor de bezoeker lastig te vinden. Anno 2019 oriënteert het grootste deel van de bezoekers zich online op hun bestemming, boekt het merendeel van de bezoekers via internet en zijn de sociale media niet meer weg te denken als marketing tool. Op het gebied van digitale vindbaarheid is er voor de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden nog veel te winnen. Met het digitale platform Gerrit kan het Den Hâneker motto “Samen sterk voor de streek” de gewenste inhoud gegeven worden.



Onze hartelijke dank voor jullie ondersteuning en voor dit gesprek!

Anneke Verheij

Speciale dank aan Gemeente Molenlanden, Rabobank Alblasserwaard Vijfheerenlanden en Stijn Philips voor hun bijdrage aan dit project. En niet te vergeten Peter Sietsema voor de prettige samenwerking.

Check onze nieuwe film via: <https://youtu.be/uKsf1-Fd5Jk>

# KINDERMIDDAG BEZOEKBOERDERIJ HET ACHTERHUIS

Op woensdagmiddag 11 september hebben we de festiviteiten van het 5e lustrum van Den Hâneker gevierd met een kindermiddag bij Jan & José Zijderveld op Bezoekboerderij Het Achterhuis in Leerdam.

Arja Romijn heeft vanuit de werkgroep Educatie de kinderen en (groot)ouders welkom geheten, gezongen met de kinderen en het woord gegeven aan Angelique Muijsson en Marja Bullee van Rabobank Alblasserwaard Vijfheerenlanden. Zij waren als hoofdsponsor samen met Pin-Pin deze middag aanwezig op de bezoekboerderij. Vervolgens hebben we een rondleiding c.q. speurtocht gedaan met alle aanwezigen langs de cavia's – hamsters – konijnen – varkens – pauwen – pony's – pissenbedden etc. Ook was er voldoende tijd voor spelletjes in de schuur, een rondje rijden op de trekker en een ijsje.

## Speciale dank voor

- Boer Jan en boerin José Zijderveld voor de gastvrije ontvangst bij Bezoekboerderij Het Achterhuis,
- Angelique en Marja van Rabobank voor de (sponsor)bijdrage
- Arja vanuit de Werkgroep Educatie
- Hannie Beiler voor de mooie foto's
- en niet te vergeten alle ouders en kinderen die [ondanks de nattigheid] zijn gekomen.

Het was een informele, informatieve en sportieve feestmiddag.



# HEICOPSE KRUIDKOEK (VAN DE GROENE HOFSTEE)

- 500 gr. bruine basterd suiker
- 500 gr. bloem + bakpoeder of bakmeel
- 2 eieren
- 250 cc lauwater
- 2 theel. nootmuskaat
- 2 theel. kruidnagel (gemalen)
- 2 theel. speculaaskruiden
- 2 theel. kaneel
- 2 theel. gemberpoeder
- evt. rozijnen

Boter om bakblik in te vetten  
Paneermeel  
Bakblik van ± 2,5 liter (35 cm lang)  
Oven voorverwarmen op 175 graden

1. Vet het bakblik in met de boter en strooi daarna het paneermeel in het bakblik.



Eet smakelijk!

## Colofon

Den Hâneker, Wilgenweg 3  
2964 AM Groot Ammers  
Tel. 06-28 33 53 66  
E [info@denhaneker.nl](mailto:info@denhaneker.nl)

Rek. nr. NL73 RABO 0358 4435 20  
KvK: 40324809

Redactie: Desiree Aantjes,  
Margriet de Jong, Anneke Verheij,  
Roel Wigman

Eindredactie: Mariëlle de Bruijn

Bestuur Den Hâneker:  
Kees Commijs (voorzitter),  
Coert van Ee (vicevoorzitter),  
André van der Ham (penningmeester),  
Alida Ambachtsheer (secretaris),  
Mariëlle de Bruijn (communicatie & PR)  
Rokus Lakerveld (lid)  
Tanja Kool (lid)



# SCHOOLKLAS ZOEKT BOER / BOERIN

Ben jij de boer of boerin die het leuk vindt om schoolkinderen op je bedrijf te ontvangen, en ze te vertellen over de koeien en alles wat groeit en bloeit op de boerderij? Dan is onze werkgroep educatie op zoek naar jou! Benieuwd welke leuke en leerzame lespakketten wij voor de schoolklassen aanbieden? Kijk op de site van Den Hâneker of check ons filmpje: <https://youtu.be/CKzKIFnGRJY>

Nog steeds enthousiast? Stuur dan een mail naar [margriet@denhaneker.nl](mailto:margriet@denhaneker.nl)

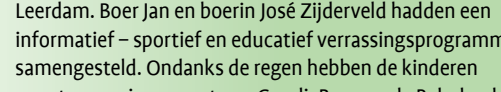


Rek. nr. NL73 RABO 0358 4435 20  
KvK: 40324809

Redactie: Desiree Aantjes,  
Margriet de Jong, Anneke Verheij,  
Roel Wigman

Eindredactie: Mariëlle de Bruijn

Bestuur Den Hâneker:  
Kees Commijs (voorzitter),  
Coert van Ee (vicevoorzitter),  
André van der Ham (penningmeester),  
Alida Ambachtsheer (secretaris),  
Mariëlle de Bruijn (communicatie & PR)  
Rokus Lakerveld (lid)  
Tanja Kool (lid)



# Van het bestuur

Met genoegen kijken we terug op ons 25 jarig lustrumfeest. We hebben dat gevierd met een bijeenkomst voor de kleinsten bij boerderij Het Achterhuis in Leerdam. Boer Jan en boerin José Zijderveld hadden een informatief – sportief en educatief verrassingsprogramma samengesteld. Ondanks de regen hebben de kinderen genoten en gingen met een GoodieBag van de Rabobank weer naar huis.

Nog steeds enthousiast? Stuur dan een mail naar [margriet@denhaneker.nl](mailto:margriet@denhaneker.nl)



Coert van Ee, vice-voorzitter

Nieuwsbrief nr.3 2019 - lustrum editie

# Poldernieuws

SAMEN STERK VOOR DE STREEK



# 'WAT WAAR WAS KAN NIET MEER'

Lustrumlezing Herman Wijffels tijdens lustrum Den Hâneker 13 september 2019

In zijn lezing 'Verduurzaming van de samenleving' boeide Herman Wijffels de toehoorders van het begin tot het einde. Met 77,5 jaar ervaring, een scherp actueel wereldbeeld en een gerichte blik op de toekomst van de samenleving en Den Hâneker bood Wijffels een duurzaamheidsspiegel aan zijn publiek. 'We moeten onze economie transformeren naar een methode die beter past in de werkelijke aard van de werkelijkheid waarin we leven', was één van zijn geveugelde quotes.

Den Hâneker was tijd vooruit  
Den Hâneker ging in tegen dat wat gangbaar was en leefde uit het statement 'we zijn zelf verantwoordelijk voor dit gebied'. 'Internationaal staat dat bekend als zorg voor de commons'; aldus Wijffels. In het kader van duurzaamheid

moeten oplossingen hands-on en regionaal worden gevonden dus was Den Hâneker zijn tijd bij haar oprichting al ver vooruit.

In wat voor wereld leven we nu  
'Wat waar was in de afgelopen paar eeuwen dat blijkt nu niet langer te kunnen', houdt Wijffels de zaal voor. Hij doelt hiermee op het kapitalistische systeem dat de basis is voor onze economie, maar daar zit een omkering aan te komen. Door onder andere de vergrijzing, is er zoveel geld gespaard dat het omzetten van natuurlijk kapitaal naar financieel kapitaal niet meer rendeert. En dat blijkt ook wel uit de zeer lage tot zelfs negatieve rente. Het geld dat gebruikt is om grondstoffen te delven heeft gezorgd voor een schaarste aan natuurlijk kapitaal.

Lees het vervolg op pagina 2.



[www.denhaneker.nl](http://www.denhaneker.nl)

Vervolg: Lustrumlezing Herman Wijffels

Wat nu moet gebeuren is het creëren van een nieuwe energiehuishouding, circulaire economie en een houdbaar landbouw -en voedselsysteem. We wroeten nog steeds in de aardkorst en halen daar onze energie uit. We putten die bronnen uit en verpesten de atmosfeer. We moeten ons volgens Wijffels meer richten op wind en zonne-energie en onszelf een andere mentale houding aanmeten om dit te organiseren. Het watersysteem zal zich onder invloed van verdroging meer moeten gaan richten op het vasthouden van water in de bodem en globalisering heeft zijn langste tijd gehad. Wijffels wijst op het effect dat niet iedereen in een globaliserende economie mee kan doen en afhaakt. 'Mensen komen in opstand'. En in plaats van te mikken op veel en goedkoop voedsel produceren moeten we kijken naar de gezondheid van ons landbouwsysteem.

De wereld waarin we leven heeft te kampen met een specialisatie-erfenis uit de industriële revolutie. 'Steeds vaker weten we van steeds meer, steeds minder'. 'We missen de samenhang nu want het bleek veel te ingewikkeld in de opkomende wetenschap om de werkelijkheid in z'n geheel te begrijpen'.

Het paard ging weg

In het Zeeuws-Vlaamse IJzendijke stond de wieg van Herman Wijffels. Hij beschreef het ouderlijk bedrijf met voornamelijk akkerbouw, koeien, paarden, een boomgaard en weilanden. 'Alles wat we aan de beesten voerden kwam van onze eigen boerderij, en wat we zelf aten ook': herinnert hij zich. 'Het was een kringloopbedrijf'. En de resterende nutriënten gingen na consumptie terug naar de akker. Maar de paarden vertrokken en alles wat schaduw gaf op de gewassen ging er ook uit. We specialiseerden ons en wisten zo ook van steeds meer steeds minder.

Uiteindelijk moeten we terug naar die kringlooplandbouw en moeten we onze economie transformeren naar een methode die past in de werkelijke aard van de werkelijkheid waarin we leven. En daarom moeten we onze maatschappij en onze economie inrichten op het zeer samenhangende systeem dat onze aarde is.



Ga voor kwaliteit van het gebied

Wijffels spoort de vereniging aan door te gaan met waar het mee bezig is. 'Wees trots op het resultaat'. Door daar direct aan toe te voegen dat er nieuwe contexten ontstaan die vragen om actie. 'Bemoei je met de stad want de landbouw heeft zich de laatste jaren los van de stedelijke omgeving ontwikkeld'. Mensen in de stad zijn zich steeds meer bewust van het effect van hun handelen en zijn bereid te betalen voor producten en diensten die hun levenskwaliteit verbeteren. Dat is echt aan het veranderen. Ook op het gebied van energievoorziening, waterretentie en recreatie ziet Wijffels grote kansen.



Foto's Hannie Beiler



**Uitnodiging 31 oktober**  
Recreatieve Netwerkbijeenkomst  
Meer info: [bit.ly/2IPD8QZ](http://bit.ly/2IPD8QZ)

Verduurzaming van de samenleving

Er is een omkeer gaande

<p><b>Van:</b> Huidige basis economisch maatschappijmodel gebaseerd op financiële kapitaalschaarste.</p> <p><b>Naar:</b> Gebruik van financieel kapitaal voor herstel van natuurlijk kapitaal.</p>	<p><b>Van:</b> Specialisatie, verkokering en daardoor 'onduurzaamheid'</p> <p><b>Naar:</b> Naar integratie en samenhangend problemen oplossen met als resultaat: duurzaamheid.</p>
--	--

Die leidt tot de creatie van

- Nieuwe energiehuishouding:** want het gewroet in de aardkorst is eindig. De focus ligt op kosmische energie.
- Nieuwe circulaire economie:** want globalisering sluit mensen uit en een lineaire economie put de aarde uit. De focus ligt op regeneratie en herstel van diversiteit.
- Houdbaar landbouw en voedselsysteem:** want veel en goedkoop is niet houdbaar. De focus ligt op gezonde voedsel in een zo'n gezond mogelijk systeem.

'Mensen uit Gorinchem en Utrecht willen hun weekend ook een beetje plezierig kunnen doorbrengen'. Werk ook aan mogelijkheden om via het gemeenschappelijk landbouwbeleid het beheer van het land en de natuur te laten belonen. Sluit je aan bij het deltaplan biodiversiteit. Wijffels ziet dat er hoopvolle signalen uit het ministerie van Landbouw komen doordat recent de kringloopvisie is uitgebracht.

We zullen moeten bewegen naar een landbouw zoals bij ons vroeger thuis sloot Wijffels zijn betoeg af. Jullie oprichters hadden een vooruitziende blik en dat heeft goed uitgewerkt. Maar trek het door, ontwikkel het verder. Ga voor integratie, inclusiviteit en kwaliteit van het gebied.

Leer van elkaar

Op de vraag tijdens het lustrumcongres of de halvering van de veestapel de oplossing is voor de huidige problemen was Wijffels helder. 'Het is eigenlijk een stadse reactie die gespecialiseerd kijkt naar de oplossing'. 'We moeten geïntegreerd kijken naar de uitstoot van stikstof o.a. uit fossiele energie. En ja, dan kom je bij het verkeer - de energieproductie en de landbouw uit. Door het 'gat van Rotterdam' is lokaal geteeld graan in het verleden verdrongen door goedkope soja en hebben we veel intensieve veeteelt in Nederland. We moeten daar ingrijpen waar het het meest uit de hand gelopen is en niet zozeer in de grondgebonden melkveehouderij. In dat licht beantwoorde Wijffels ook vragen over de import van kalveren voor de kalvermesterij. En tot slot beantwoorde Wijffels de vraag of Wageningse kennis niet meer verbonden moest worden met het gebied hands-on. 'Leer van elkaar. Want de nieuwe kennis wordt door boeren zelf gevormd'.

Jan Arie Koorevaar

Oorsprong Den Hâneker



**1 Compliment:** Den Hâneker is ingegaan tegen dat wat gangbaar was.  
**Waardering:** voor de drive, 'we zorgen zelf voor wat van ons is'.  
**Waarom compliment en waardering:** alleen regionale hands-on eigen oplossingen zorgen voor duurzaamheid.

Aanbevelingen Den Hâneker voor komende tijd

- Houdt oorsprong vast** zorg voor wat van ons is (het gebied), hands on, ga in tegen dat wat gangbaar is en zorg voor regionale oplossingen.
- Verbindt stad en platteland**
  - Biedt producten en diensten aan die levenskwaliteit van stedeling verbeteren (want bewustzijn groeit en bereidheid te betalen)
  - Lever energie
  - Biedt recreatie aan
  - En: Stedelingen zouden wel weer eens op het platteland willen wonen
- Verbeter Waterkwaliteit**
  - Vervul bronnen niet verder daar waar bronnen vervuild zijn (zal ook de eis zijn van het stedelijk gebied)
  - Houdt water vast in landelijk gebied (retentie)
  - Ga veenoxidatie tegen
- Natuur en boerbehoud**
  - Zoek aansluiting op deltaplan biodiversiteit
  - Vindt een vorm van natuurinclusief boeren die past bij de streek
  - Grip herziening EU landbouw beleid aan voor gelden die natuurbehoud betonen
  - Sluit aan bij kringloop-landbouwvisie van Carola Schouten
  - Hermeng melkveehouderij met akkerbouw (op eigen bedrijf of door samenwerking met akkerbouwers)

EXCURSIE EN CONGRES 13 SEPTEMBER 2019

Het 25 jarig bestaan van onze vereniging hebben we in september gevierd met een gevarieerd programma. In woord en beeld bliken we graag kort terug op deze festiviteiten:

Met een groep van ca 20 ondernemers en belangstellenden zijn we met de bus naar de Ponthoeve in Vianen gereden, waar we hartelijk werden ontvangen door Gert Baars. Onder het genot van een kop koffie en thee heeft Gert ons e.a.a. verteld over de historie van zijn bedrijf – het ondernemerschap – het project 'Ruimte voor de Lek'. Uiteraard mocht een rondleiding door de keuken, het restaurant met dakterras en de stal niet ontbreken.

Bij de Groene Hofstee werd de bus met 45 deelnemers ontvangen met appelerensap uit de regio en zelfgebakken Heicopse Kruidkoek. De rondleiding door Gertjan werd rondom het erf gedaan waarbij het achterhuis natuurlijk niet kon ontbreken. In de zomer de plek waar een 30 paren zwaluwen zich nestelen maar 25 jaar geleden de plek waar de eerste leden van Den Hâneker zich in konden schrijven. Deze zwaluwen in het



achterhuis en huiszwaluw aan de buitenkant van het huis zijn samen met de vleermuizen en de 5 kippen welke rondlopen goede vliegvangers, zodat er geen bestrijdingsmiddelen nodig zijn. Tijdens de excursie mocht de houtsnipperstal, de erfbeplanting en de biologische productiewijze uiteraard niet ontbreken. Gert & Gertjan -nogmaals dank voor de warme ontvangst en leerzame excursies.

Aansluitend is er volop gebruik gemaakt van de mogelijkheid om te netwerken met elkaar – voorafgaand aan het congres met onze dagvoorzitter Jan-Arie Koorevaar en sprekers Kees Commijs, Stijn Philips (Natuurfilm Alblasserwaard), Martijn Spijk (Rabobank) en Herman Wijffels (met zijn lezing over 'Verduurzaming van de samenleving'). Tijdens de borrel na afloop zijn gegevens onderling uitgewisseld tussen ondernemers, anekdotes van de afgelopen jaren opgehaald en is er nog volop gelachen. Alle aanwezigen zijn naar huis gegaan met een goed gevulde Den Hâneker goedgebag.

Via deze weg willen we nogmaals het personeel van Huis het Bosch bedanken voor de goede zorgen en niet te vergeten de afvaardiging vanuit Gemeente Molenlanden en Gemeente Vijfheerenlanden. Wij danken ook een ieder die aanwezig is geweest en een bijdrage heeft geleverd aan deze mooie dag, in het bijzonder de grondleggers Teunis Jacob Slob, Max van Tilburg en Ad van Rees.

Samen staan we sterker voor de streek! Op naar de volgende 5 jaar.

Mariëlle de Bruijn

